

Sygn. akt VI Gz 91/16

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Małgorzata Bartczak – Sobierajska (spr.)

Sędziowie SO Jerzy P. Naworski, SO Joanna Rusińska

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2016 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku dłużnika E. C.

o ogłoszenie upadłości osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej

na skutek zażalenia wnioskodawcy na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Rejonowym we Włocławku z dnia 12 lutego 2016r., sygn. akt V GU 39/15

postanawia

uchylić zaskarżone zarządzenie

Jerzy P. Naworski Małgorzata Bartczak – Sobierajska Joanna Rusińska

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem Przewodniczący na podstawie art. 132 § 2 k.p.c. w zw. z art. 35 p.u.n. zwrócił wniosek dłużnika o ogłoszenie upadłości osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej. W uzasadnieniu wskazano, iż w określonym terminie dłużnik nie usunął wszystkich braków formalnych, mianowicie nie złożył do akt oświadczenia na piśmie, że nie zachodzą okoliczności wskazane w art. 491⁴ ust. 2 i 3 p.u.n.

W zażaleniu dłużniczka wskazała, że wraz z zażaleniem uzupełnia braki formalne i wnosi o „pozostawienie wniosku”. Podała, że wcześniej nie miała do czynienia z tego typu sprawą i uzupełniając wniosek we wcześniejszych pismach mogła coś pomylić.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

Zarządzeniem z dnia 7 stycznia 2016 r. Przewodniczący wezwał skarżącą do usunięcia braków formalnych wniosku m.in. przez złożenie do akt oświadczenia na piśmie, że nie zachodzą okoliczności wskazane w art. 491⁴ ust. 2 i 3 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze. Nie ulega wątpliwości, iż sformułowane w ten sposób wezwanie mogło być nieczytelne i niezrozumiałe dla strony działającej bez profesjonalnego pełnomocnika. Prawidłowe odczytanie tego zarządzenia wymagało wiedzy prawniczej.

Skoro skarżąca nie korzysta z pomocy pełnomocnika, to tym bardziej więc zarządzenie wzywające do uzupełnienia braków powinno być sformułowane wyraźnie i w sposób wyczerpujący - w szczególności z pominięciem skrótowego odwoływania się do pojęć i definicji stricte prawniczych, czy też wiedzy prawniczej.

W doktrynie podkreśla się, że treść wezwania skierowanego do strony (uczestnika postępowania) na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. powinna dokładnie i w sposób dostępny, czytelny oraz zrozumiały wskazywać rodzaj i termin wymaganej od adresata wezwania czynności, a także rygor w wypadku niezastosowania się do jego treści. Strona (uczestnik postępowania) nie może ponosić negatywnych skutków, będących następstwem wadliwości wywołanych przez sąd, w szczególności gdy treść wezwania stwarza możliwość dwojakiej, lecz równoważnej interpretacji (por. np. H. Dolecki (red.), T. Wiśniewski i in. „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. tom I”, wyd. Lex 2013 r., komentarz do art. 130 k.p.c.).

Wezwanie do uzupełnienia braków winno być zatem tak sformułowane, by umożliwiło stronie prawidłową realizację nałożonego obowiązku procesowego. Z kolei wadliwe wezwanie do uzupełnienia braków nie może następnie uzasadniać zwrotu pisma. W szczególności jeżeli jest adresowane do strony działającej bez profesjonalnego pełnomocnika, wezwanie do usunięcia braków pisma powinno zawierać komunikat jasny i na tyle zrozumiały, by u strony, do której jest skierowany, zminimalizować możliwość powstania wątpliwości co do oczekiwania Sądu w zakresie poprawnego wykonania wezwania. Sposób redakcji wezwania musi uwzględniać więc w pewnym zakresie także poziom percepcji języka prawniczego przez adresata. Inaczej (z użyciem fachowych zwrotów i poprzestaniem do wskazania odpowiednich przepisów) więc może być formułowane zarządzenie kierowane do osób posiadających kwalifikacje radcy prawnego lub adwokata, inaczej zaś (z bardziej szczegółowym opisem czynności wymaganych dla usunięcia braków) – zarządzenie kierowane do strony nie reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego.

Reasumując, wzywając do usunięcia braków formalnych wniosku, Przewodniczący powinien określić precyzyjnie jakie okoliczności ma wskazać dłużniczka, a nie ograniczać się do przepisu prawa, w którym są te okoliczności wymienione.

Nie powinno być praktykowane odwoływanie się do przepisu, zamiast wyraźnego wskazania konkretnych wymogów, których spełnienia się oczekuje, zwłaszcza zaś w sytuacji, gdy treść tego przepisu nie jest doręczana stronie wzywanej do usunięcia braku.

W konkluzji należy wskazać, że skoro wymaga się od stron jasnego wyrażania myśli w pismach procesowych (art. 125 i nast. k.p.c.), to tym bardziej jasne i nie budzące wątpliwości dla adresatów winny być pisma formułowane w konkretnej sprawie przez sąd, w tym wezwania do określonego zachowania opatrzone wskazanymi w nich rygorami na wypadek niezastosowania się do wezwania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2013 roku, sygn. akt V CZ 45/13, Lex nr 1394102).

Należy jeszcze dodać, iż Sąd Rejonowy powinien rozważyć, czy w zażaleniu skarżąca nie uczyniła ostatecznie zadość zarządzeniu wzywającemu do usunięcia braków formalnych, a jeśli uzna, że w dalszym ciągu pismu nie można nadać biegu, powinien rozważyć konieczność ponownego, precyzyjnego wezwania dłużniczki do usunięcia braków, o których mowa w art. 491⁴ ust. 2 i 3 w zw. z art. 491² ust. 4 pkt 8 p.u.n.

Z tych względów zaskarżone zarządzenie należało uchylić w oparciu o art. 35 p.u.n. w zw. z art. 386 § 4 w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 i art. 398 k.p.c.

Jerzy P. Naworski Małgorzata Bartczak – Sobierajska Joanna Rusińska

Zażalenie nie służy

Z.

1. (...),

2. (...)

3. (...)

T. 05.07.2016 r.